

[Grethe Philip.]

bagevendende tales om betydningen af at rationalisere det offentlige administration og begrænse personaletallet. Vi må gøre os klart, at den egentlige administration kun beslaglægger en forholdsvis lille del af hele den stab af personer, der beskæftiges af det offentlige. Det er ikke mindst i sundheds- og socialektoren, vi skal sætte ind med overvejelser om rationalisering af arbejdet. Jeg kan ikke her komme ind på de problemer, der rejses til overvejelse i redegørelsen. Men jeg vil gerne tilslutte mig de synspunkter, der lægges frem om behovet for en afvejning af, om de midler, der stilles til rådighed for disse opgaver, anvendes på økonomisk hensigtsmæssig måde. Forskningsleder ved socialforskningsinstituttet Bent Rold Andersen har i Socialpolitisk Forenings lille pjece Bedre prioritering i socialpolitikken været inde på noget af det samme.

Der er her tale om problemer som f. eks. den driftsøkonomiske effektivitet inden for den enkelte institution, samspillet mellem de forskellige institutioner, f. eks. sygehuse og plejehjem og som en tredje problemkreds vægtfordelingen mellem sygdomsforebyggelse, sygdomsbehandling, revalidering og pleje.

Med de umådelig høje udgifter, døgninstitutionerne nu arbejder med pr. patient eller beboer, trænger kravet om en økonomisk analyse sig stadig stærkere på. Som et enkelt eksempel kan jeg nævne, at når en ny plejehjemsplads nu er oppe på at koste ca. 50.000 kr. årlig, vil det økonomisk set kunne betale sig at gå langt videre end hidtil med forebyggende arbejde, med ambulatorisk hjælp og med midlertidige aflastningshjem.

En prioritering, der støtter sig på en sådan økonomisk analyse, vil måske nok falde nogle for brystet. Men der er i denne forbindelse ikke så meget tale om, hvor meget vi i alt skal anvende til hele denne sektor, som hvor de økonomiske ressourcer skal sættes ind. Som det går nu, foretager vi faktisk en prioritering, undertiden sker det bare ret følelsesbetonet. Vi kunne måske få mere ud af vore ressourcer, hvis de anvendtes efter en mere bevidst afvejning.

De tanker, der nu er fremsat af socialreformkommissionen om strukturløsning

af vort sociale trykkesystem, har bl. a. til formål at samle og forenkle administrationen på disse felter omkring kommuner og amter for derigennem at få en bedre udnyttelse af personalet. Netop på denne baggrund er sygekassernes meget tendentiøse propaganda for at bevare et kassesystem meget lidt i pagt med tidens tanker, fordi en fortsat sygekasseadministration vil sprede kræfterne til skade for den samlede og koordinerede service, som vi gerne vil yde borgerne.

Vi har ikke blot brug for en prioritering inden for social- og sundhedssektoren. Vi må også mere bevidst og velovervejet foretage prioriteringer mellem helt forskellige områder. Da vi i sin tid nedsatte et stående investeringsudvalg her i folketinget, var det tanken, at dette udvalg skulle være med i en sådan prioritering. Det er der nu foreløbig ikke kommet meget ud af. Vi må vist konstatere, at udvalget hidtil i det væsentlige har nøjedes med at indhente orienterende materiale om planlagte investeringer, mere end der har været lagt op til nogen beslutningstagen om, i hvilken rækkefølge de forskellige opgaver bør tages op.

Som sagerne ligger, sætter jeg derfor mere min lid til den perspektivplanlægning, der er sat i gang af regeringen under arbejdsministerens ressort. Det er en yderst vanskelig og på mange måder også ganske utaknemlig opgave, fordi prioritering i praksis jo nok betyder, at visse samfundsopgaver prioriteres højt til snarlig løsning, men samtidig har medaljen den ubehagelige bagside, at andre opgaver, der kan synes højst påkrævede, må skydes længere ned i rækken. Skal vi holde styr på det offentlige udgifter, er det imidlertid absolut nødvendigt, at denne langsigtede planlægning og prioritering finder sted.

Den til enhver tid siddende opposition har et medansvar, som bør udøves ved ikke at presse for hårdt på med en række forslag om, at staten skal tage opgaver op, hvis løsning de pågældende partier heller ikke selv sætter ekstra højt på prioriteringslisten.

Jeg skal herefter gå over til den bredere problemstilling omkring Danmarks økonomi og de foranstaltninger, der er behov for at sætte ind med både på kortere og længere sigt ved et samspil mellem finans-